

Maa-aineslupahakemus kiinteistölle 286-449-2-1002

7782/11.01.00.04/2024

Teknisen lautakunnan lupajaosto 04.12.2024 § 61

Valmistelija: ympäristötarkastaja Ulla Rantanen, puh. 020 615 8085, ulla.rantanen2(at)kouvola.fi

Maa-ainesten ottamislupahakemuksesta on laadittu seuraava päätösehdotus, josta ilmenee hakemuksen sisältö, asian käsittely ja ehdotus lupajaoston ratkaisuksi perusteluineen.

Kohta 1. Asia

Päätös maa-aineslain 4 §:n mukaisesta lupahakemuksesta sekä maa-aineslain 21 §:n mukaisesta pyynnöstä aloittaa toiminta muutoksenhausta huolimatta.

Luvan hakija

Tykkimäen Sora Oy
Tehontie 20
45200 Kouvola
Y-tunnus: 0163369-4
Yhteyshenkilö: XXXXXXXXXX

Ottamispaikka

Kouvolan kaupunki, Valkealan kylä, kiinteistö 286-449-2-1002
Multahovi 3

Kiinteistön omistaja

Kiinteistön 286-449-2-1002 Multahovi 3 omistaa Tykkimäen Sora Oy.

Lupaviranomainen

Kunnan ympäristönsuojeluviranomainen ratkaisee maa-ainesten ottamista koskevan lupa-asian maa-aineslain 7 §:n mukaan.

Kohta 2. Hakemus

Hakemuksen vireille tulo

Hakemus on saapunut Kouvolan kaupungin ympäristönsuojeluviranomaiselle 2.8.2024. Luontoselvitys on saapunut 5.11.2024.

Hakemuksen sisältö

Hakemukseen sisältyvät hakemuslomake, ottamissuunnitelma, kiinteistörekisteriote ja kiinteistörekisterin karttaote, sijaintikartta,

pohjavesialuekartta, suunnitelmakartta, leikkauspiirustukset, nykytilannekartta, lopputilannekartta, kaivannaisjätteen jätehuoltosuunnitelma, rajanaapuriluettelo, pohjavesiputkikortit ja ympäristömeluselvitys.

Aluetta koskevat luvat

Kouvolan kaupungin rakennus- ja ympäristölautakunta on myöntänyt Tykkimäen Sora Oy:lle maa-ainesluvan 3.9.2014 (§ 108). Lupa on myönnetty soran ja hiekan, 636 000 k-m³, ottamiseen ja on ollut voimassa 16.10.2024 saakka. Luvasta on jäänyt ottamatta 598 763 k-m³. Alin sallittu ottamistaso on +76,80 (N2000). Maa-ainesluvan vakuus on 64 760 euroa. Vakuutta on jatkettu olemaan voimassa 15.9.2026 saakka.

Ottamistoiminta

Hakemuksen mukainen ottomäärä on 580 000 k-m³ soraa ja hiekkaa. Arvioitu vuosittainen ottomäärä on 39 000 k-m³.

Lupaa maa-ainesten ottamiseen haetaan 15 vuodeksi. Hakemuksen mukaan 15 vuoden lupa-aika on perusteltua siksi, että kyse on ottotoiminnasta, joka vuositasolla on ollut suhteellisen vähäistä, eikä ottoa ehditä loppuunsaattaa lyhyemmässä ajassa. Maa-ainesta ei tuhlata toissijaisiin käyttötarkoituksiin. Alue on aiemmassa maakuntakaavassa ollut merkittynä maa-ainesten ottoalueeksi ja kyse on tärkeästä soravarannosta, jonka hyödyntäminen maksimaalisesti on asianmukaista.

Ottamisalueen pinta-ala on 9,2 ha ja ottoalueen pinta-ala on 8,2 ha. Alin ottotaso on +76,80 m (N2000). Suojakerrokseksi pohjaveden pintaa jätetään vähintään 4 metriä. Pohjaveden korkeimmaksi pinnankorkeudeksi viimeaikaisissa mittauksissa on mitattu +72.58 m.

Alueen kaavoitustilanne

Alueella ei ole yleis- tai asemakaavaa. Kymenlaakson maakuntakaavassa 2040 alueelle on osoitettu tärkeän pohjavesialueen merkintä (Multamäen 0590908 1-luokan pohjavesialue). Merkinnällä osoitetaan pohjavesialueet, jotka ovat vedenhankintaa varten tärkeitä tai vedenhankintakäyttöön soveltuvia pohjavesialueita. Suunnittelumääräyksen mukaan alueella tulee kiinnittää erityistä huomiota pohjaveden suojeluun. Aluetta koskevat toimenpiteet on suunniteltava siten, että pohjaveden laatu ei niiden vaikutuksesta heikkene eikä pohjaveden määrä pysyvästi vähene. Pohjavedelle riskiä aiheuttavat uudet toiminnot on sijoitettava ensisijaisesti pohjavesialueiden ulkopuolelle.

Aikaisemmassa Kymenlaakson maakuntakaavassa 2010 alue oli merkittynä maa-ainestenottoalueeksi, mutta nykyisessä Kymenlaakson maakuntakaavassa 2040 merkintää ei enää ole.

Sijaintipaikka ja sen ympäristö

Hakemuksen mukainen ottamisalue on osa laajempaa maa-ainesten ottoaluekokonaisuutta, joka on ollut soranottokäytössä vuosikymmeniä. Ottamisalue tulee lopputilanteessa yhdistymään pohjoispuolella olevan kiinteistön 286-449-2-1386 ottamisalueen kanssa siten, ettei alueiden välille jää kannasta. Kyseisellä naapurikiinteistöllä toimitaan erillisellä maa-ainesluvalla.

Nykyisen luvan mukainen alin ottotaso on +76.80 m (N2000), eikä siihen haeta muutosta. Alueen pohjataso on kuitenkin paikoin em. pohjatasoa alempana johtuen jo viimeisintä lupaa aikaisemmasta luvasta, missä ottotaso oli +74.00 m (N60), joka vastaa tasoa +74.22 m (N2000).

Alueella ei ole suoritettu maisemointitoimenpiteitä, sillä kaivu ei vielä ole ulottunut kaivualueen reunoille saakka, eikä maisemoitavia luiskia siten vielä ole. Pohjatasoa tarvitaan koko ottotoiminnan aikana liikennöinti- ja työskentelyalueena, sekä eri soralajikkeiden varastoalueena. Pohjaveden tarkkailua on tehty ottotoiminnan aikana alueelle vuonna 2003 ja 2018 asennetuista pohjavedenhavaintoputkista.

Lähin asuinrakennus ottamisalueelta luoteeseen sijaitsee noin 280 metrin päässä.

Liikennöinti

Liikennöinti ottamisalueelle tapahtuu alueen itäpuolella sijaitsevalta Multamäentieltä olemassa olevia tieliittymiä ja -yhteyksiä pitkin. Ottamisalueella on sisäinen tiejärjestely, joka palvelee myös viereisiä maa-aineksenottoalueita. Sisäisiä tieyhteyksiä siirretään osa-alueittain toiminnan edetessä niin, että kaikille alueen ottamisalueille on tieyhteys turvattu.

Ottamismäärän perusteella päivittäisiä (arkisin) maa-aineskuljetuksia ajoneuvoyhdistelmillä muodostuu noin 5-10 käyntiä. Todellisuudessa kuljetusmäärissä on suuria vaihteluita. Saattaa esiintyä pitkiä kausia, jolloin kuljetuksia ei ole lainkaan ja toisaalta kausia, jolloin kuljetuksia on keskimääräistä enemmän.

Ottotoiminnan loputtua tieyhteydet viereisille tiloille toteutetaan maisemointisuunnitelma mukaisesti.

Jälkihoitotoimenpiteet

Alueen jälkihoito suoritetaan laaditun maisemointisuunnitelman mukaisesti. Jälkihoitoa ja maisemointia suoritetaan mahdollisuuksien mukaan ottamistoiminnan edetessä vaiheittain. Pohjatasoa voidaan maisemoida vasta sitten, kun ottotoiminta on päättynyt alueella kokonaan, sillä pohjatasoa tarvitaan koko toiminnan aikana liikennöinti-, varastointi- ja työskentelyalueena.

Kaivualueelle jäävät maaluiskat muotoillaan ja tasataan maisemointisuunnitelman mukaisesti, luiskat muotoillaan luiskakaltevuuteen noin 1:3 tai loivemmiksi. Ottoalueen luiskien muotoiluun ja kasvualustana käytetään alueelta aiemmin kuorittuja ja sinne välivarastoituja pintamaita ja ylijäämämassoja, joita ei voida hyödyntää kiviaineshuollon tarpeisiin. Maamassoja ei tuoda alueen ulkopuolelta.

Maisemoinnin luiskien muotoilun valmistuttua alue saatetaan jälleen metsätaloudekäyttöön istuttamalla alueelle puuntaimia n. 2500 tainta/ha.

Kohta 3. Hakemuksen käsittely

Tiedottaminen

Hakemuksesta on kuulutettu ja hakemusasiakirjat ovat olleet nähtävillä Kouvolan kaupungin internetsivuilla 14.8.–13.9.2024. Kuulutuksesta on ilmoitettu Kouvolan Sanomissa 14.8.2024. Hakemuksen nähtävillä olosta on ilmoitettu kirjeitse rajanaapureille.

Tarkastukset

Viimeisin voimassa olleen maa-ainesluvan valvontaohjelman mukainen tarkastus on tehty 13.9.2024.

Lausunnot

Hakemuksesta on pyydetty lausuntoa Kaakkois-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselta sekä Kymenlaakson liitolta.

Kaakkois-Suomen ELY-keskus on 13.9.2024 päivätyssä lausunnossaan todennut mm. seuraavaa:

”Tykkimäen Sora Oy hakee maa-aineslupaa Kouvolan kaupungin Valkealan kylässä sijaitsevalle kiinteistölle 286-449-2-1002. Ottamisalue sijaitsee Multamäen 1-luokan pohjavesialueella. Ottamisalueelta on otettu maa-aineksia 1980-luvulta lähtien. Voimassa oleva maa-aineslupa päättyy 16.10.2024. Lupaa haetaan toiminnan aloittamiseen muutoksenhausta huolimatta maa-aineslain (555/1981) 21 §:n mukaisesti.

Lupaa haetaan 15 vuodeksi, jonka aikana aineksia otetaan enintään 580 000 m³ltr. Ottamisalueen pinta-ala on 9,2 ha, josta varsinaista kaivualuetta on 8,2 ha. Alin ottotaso tulee olemaan 76,8 m mpy. Ylimpään havaittuun pohjaveden pintaan jätetään vähintään 4 metrin suojakerrospaksuus. Ylin havaittu pohjaveden pinnan taso on ollut 72,58 m mpy toukokuussa 2022.

Ottamissuunnitelman mukaan lähin asuinkiinteistö sijaitsee noin 280 metrin etäisyydellä ottamisalueesta luoteeseen. Maa-ainesten otosta syntyvä melu ja pöly ovat tärkeimmät asuin ympäristön viihtyisyyteen vaikuttavat tekijät. Ottoalueella ja ottoalueen länsipuolella sijaitsevien lähimpien asuinkiinteistöjen luona on tehty melumittaukset kesällä 2023.

Mittausraportin mukaan lähimmissä kiinteistöissä melun maksimiarvo oli 42 dB.

Ottamissuunnitelman mukaan pääosa alueella muodostuvista sadevesistä imeytyy maaperään. Pohjaveden tarkkailua ehdotetaan tehtäväksi kahdesta lähistöllä sijaitsevasta pohjavesiputkesta. Pohjaveden pinnan korkeutta mitataan kaksi kertaa vuodessa ja laatu näyte otetaan kerran vuodessa.

Kaivualueen reunat luiskataan ottotoiminnan lopettamisen yhteydessä kaltevuuteen 1:3 tai loivemmiksi. Ottamisalue tulee lopputilanteessa yhdistymään pohjoispuolella olevan kiinteistön ottamisalueen kanssa siten, ettei alueiden välille jää kannaksia. Ottotoiminnan jälkeen alueen kokonaisuus muotoillaan yhtenäiseksi ja maastoon sulautuvaksi mahdollisimman hyvin. Mikäli alueella esiintyy törmäpääskyjä, jätetään suunnitelman mukaan johonkin kohtaan pystysuora rintausta törmäpääskyjen pesimäpaikaksi.

Kaakkois-Suomen ELY-keskuksen liikenne ja infrastruktuuri vastualueen lausunto

Liikenne maa-aineksen ottoalueelle kulkee maantien 368 kautta.

Liittymä sijaitsee tierekisteriosoitteessa 368/2/227/vasen.

Liikennemäärä ko. kohdassa on 2 443 ajoneuvoa vuorokaudessa, ja nopeusrajoituksena on yleisrajoitus 80 km/h. Nykyisen liittymän lupatilanne on epäselvä.

Nykyisellään liittymä ei ole liittymän rakentamisohjeistuksen mukainen geometrialtaan eikä varustukseltaan. Liittymäkulma on n. 60–65 gon, jonka seurauksena näkemä vasemmalle pohjoisen suuntaan jää osin rajoittuneeksi. Liittymää tulee parantaa siten, että ajoneuvoyhdistelmän vetoauton liittymäkulmaksi maantiehen saadaan 90–110 gon.

Lisäksi liittymästä puuttuu päällystetty odotustila ts. lippa. Maa-aineskuljetustoiminnan vaatima odotustilan ohjeistus on 25 metriä päällystettyä. Mikäli hakija saa maa-ainesuunnan kiinteistölle ja maa-aineskuljetukset alkavat, täytyy kiinteistön omistajan ennen maa-ainesten ottoa aloitusta päällystää 25 metriä odotustilaa liittymän kohdalle.

Liittymän parantamiseksi tulee hakea lupaa Pirkanmaan ELY-keskuksesta. Hakuohjeet ja -lomakkeet löytyvät ELY-keskuksen verkkosivuilta osoitteesta <http://www.ely-keskus.fi/web/ely/liittymat>. Tämä lausunto sekä maa-ainesuunnan lupa tulee liittää hakemuksen liitteeksi. Liittymäluvassa annetaan tarkemmat ohjeet ja ehdot liittymän liikenneturvallisuuden parantamisesta.

Nykytilanteessa liittymästä on toistuvasti kulkeutunut huomattavia määriä maa-ainesta päällystetylle mt:lle 368 aiheuttaen sen liikenteelle liikenneturvallisuutta heikentäviä olosuhteita. Maa-ainestoimijan vastuulla on maantien tiealueen siistinä pitäminen, mikäli toiminnan

seurauksena valtio-omisteiselle maantielle kulkeutuu maa-ainesta. Toiminnanharjoittajan tulee kustannuksellaan pitää maantien liittymä puhtaana siten että maa-ainestoiminnasta ei aiheudu liikenneturvallisuusriskiä muulle liikenteelle. Tarvittaessa tienpitäjällä on oikeus teettää tarvittavat toimenpiteet maa-ainestoimijan kustannuksella.

Maantien suoja-alueen etäisyys ko. kohdassa on 20 metriä ajoradan keskilinjasta molempiin suuntiin, ja tällä etäisyydellä maanpinnan muotojen muokkaaminen ilman tienpitäjän lupaa on kiellettyä. Maantien suoja-alueelle ei saa rakentaa tai asettaa rakennelmia tai mitään muutakaan näkemiä rajoittavaa. Tällöin myös maa-ainesten varastoiminen maantien suoja-alueella on kiellettyä.

Kaakkois-Suomen ELY-keskuksen ympäristö ja luonnonvarat vastuualueen lausunto

Maa-ainesten ottamisessa tulee ottaa huomioon maa-aineslain 3 §:n 4 momentti, jonka mukaan ottamispaikat on sijoitettava ja ainesten ottaminen järjestettävä niin, että ottamisen vahingollinen vaikutus luontoon ja maisemakuvaan jää mahdollisimman vähäiseksi ja että maa-aineseesiintymää hyödynnetään säästeliäästi ja taloudellisesti eikä toiminnasta aiheudu asutukselle tai ympäristölle vaaraa tai kohtuullisin kustannuksin vältettävissä olevaa haittaa.

Ottamisalueeseen ei liity ELY-keskuksen tiedossa olevia merkittäviä geologisia muodostumia tai maisemallisia erityisarvoja. Hakemuksen mukaisella ottamisalueella tai sen läheisyydessä ei ole luonnonsuojelualueita, suojeluohjelmien kohteita tai Natura 2000 -alueita.

Kaakkois-Suomen ELY-keskuksen tiedossa ei ole alueelta erityisiä luontoarvoja. Alue ei ole luonnontilainen, mutta ELY-keskus katsoo, että alueelta on syytä tehdä luontoselvitys. Alueen läheisyydestä on joitakin havaintoja luontodirektiivin tiukkaa suojelua edellyttävästä kirjoverkkoperhosta ja sen esiintyminen myös hakemuksen kohteena olevan maa-ainesten ottoalueen laidoilla on mahdollista, koska se suosii avoimia ja puoliavoimia alueita, hakkuuaukeita ja metsien reunavyöhykkeitä, joilla kasvaa runsaasti lajin toukkien ravintokasveja kangas- tai metsämitikkaa. Laji on Kaakkois-Suomen alueelle tyypillinen ja melko yleinen. EU:n tiukkaa suojelua vaativien lajien lisääntymis- tai levähdyspaikkojen hävittäminen ja heikentäminen on luonnonsuojelulain (9/2023) 78 §:n mukaan kiellettyä. Lisäksi lajien yksilöt ovat rauhoitettuja luonnonsuojelusta annetun valtioneuvoston asetuksen (1066/2023) 6 §:n nojalla. Viranomaisten on luonnonsuojelulain 76 §:n mukaan otettava huomioon uhanalaiset lajit lupaharkinnassa.

Mikäli ottoalueella on sellaisia hiekkatörmä, joissa voi olla törmäpääskyjen pesiä, tulee myös niiden olemassaolo selvittää.

Törmäpääskyt ovat luonnonsuojelulain nojalla rauhoitettuja ja niiden pesien vahingoittaminen on kiellettyä myös lisääntymiskauden ulkopuolella, koska törmäpääskyt käyttävät pesää toistuvasti (luonnonsuojelulaki 70 §). Ottamissuunnitelmassa on todettu, että mikäli alueella esiintyy törmäpääskyjä, voidaan johonkin kohtaan jättää pystysuora rintausta törmäpääskyjen pesimäpaikaksi. Tätä ei pelkästään voida pitää riittävänä, koska törmäpääskyjen pesien vahingoittaminen on luonnonsuojelulain 70 §:n nojalla kiellettyä, ellei siihen ole saatu luonnonsuojelulain 83 §:n mukaista poikkeamislupaa.

ELY-keskus katsoo, että pohjaveden tarkkailu voidaan toteuttaa ottamissuunnitelmassa esitetyllä tavalla. Kaikki tarkkailutulokset (korkeus ja laatu) pyydetään toimittamaan Kaakkois-Suomen ELY-keskuksen kirjaamoon viivytyksettä havainnoinnin jälkeen. Tämä on erityisen tärkeää pohjavesialueella toimittaessa, jotta havaintotiedot saadaan lisättyä pohjavesitietojärjestelmään aina mahdollisimman pian.

Lupamääräyksissä tulee öljytuotteiden varastoinnin ja käsittelyn lisäksi kiinnittää huomiota maa-ainesten ottamistoiminnasta ja kuljetuksista aiheutuvien pölyhaittojen lieventämiseen. Pölyntorjunnassa ei saa käyttää suolaa tai muita pohjavedelle tai maaperälle haitallisia kemikaaleja. Mikäli kiinteistölle sijoitetaan seulontalaitos, on otettava huomioon, mitä Multamäen pohjavesialueelle sijoittuvien ottoalueiden osalta muissa päätöksissä (erityisesti Vaasan hallinto-oikeuden päätös 1399/2023) on määrätty.

Maa-ainelain 10 §:n mukaan lupa aineiden ottamiseen myönnetään määräajaksi, kuitenkin enintään kymmeneksi (10) vuodeksi. Erityisistä syistä lupa voidaan kuitenkin myöntää pitemmäksi ajaksi, kuitenkin enintään viideksitoista (15) vuodeksi. Ottamissuunnitelmassa on esitetty perusteluita haetulle 15 vuoden lupa-ajalle. ELY-keskus muistuttaa, että lupaviranomaisen tulee arvioida annettujen perustelujen riittävyys.

Maa-ainesten ottamisessa tulee myös huomioida muinaismuistolain (295/1963) säädökset.

Lupahakemuksessa haetaan lupaa aloittaa toiminta ennen päätöksen lainvoimaisuutta (MAL 21 §). ELY-keskus arvioi, että toiminta on mahdollista aloittaa mahdollisesta muutoksenhausta huolimatta.”

Kymenlaakson liitto on 16.8.2024 päivätyssä lausunnossaan todennut mm. seuraavaa:

”Lausuntopyyntöä koskevalla alueella on voimassa Kymenlaakson maakuntakaava 2040. Maa-ainelupahakemuksen ottosuunnitelmassa on maakuntakaavassa osoitettu Multamäen pohjavesialue huomioitu. Lisäksi lausuntopyyntöä koskevan alueen välittömässä läheisyydessä sijaitsee noin kilometri ottamisalueesta koilliseen Multamäen valtakunnallisesti arvokkaat rantakerrostumat. Kerrostumat on osoitettu maakuntakaavassa arvokas harjuaalue tai muu geologinen muodostuma merkinnällä.

Kymenlaakson liitto korostaa, että pohjavesialueella tulee kiinnittää erityistä huomiota pohjaveden suojeluun. Aluetta koskevat toimenpiteet on suunniteltava siten, että pohjaveden laatu ei niiden vaikutuksesta heikkene, eikä pohjaveden määrä pysyvästi vähene. Pohjaveden riskiä aiheuttavat uudet toiminnot on sijoitettava ensisijaisesti pohjavesialueiden ulkopuolelle.”

Lausunnot kokonaisuudessaan ovat **oheismateriaalina**.

Muistutukset ja mielipiteet

Hakemuksesta on jätetty kaksi muistutusta. 12.9.2024 päivättyssä muistutuksessa A todetaan seuraavaa:

”Lupahakemuksessa todetaan, että toiminta jatkuisi nykyisen kaltaisena. Pysyvän asutuksen kannalta tämä on juuri suurin ongelma. Nykyinen toiminta ei ota huomioon asukkaita ja toiminnasta heille aiheutuvia haittoja. Laajimmillaan toiminta on jatkunut aamu kuudesta ilta kymmeneen ilman suurempia taukoja. Viimeisen vuoden aikana tilanne on ollut rauhallisempi, johtuen todennäköisesti rakennusalan hiljaisuudesta. Ennen vuotta 2015 toiminta oli kokonaisuudessaan paljon maltillisempaa, eikä aiheuttanut samanlaisia melu- ja pölyhaittoja ympäri vuoden kuin nykyinen ja mahdollinen tuleva toiminta tulee aiheuttamaan, jos toiminta jatkuu samanlaisena kuin se on ollut nykyisen toimijan aikana. Aikaisemmin soran ajo ja seulonta olivat kauempana kiinteistöstämme. Soranajo ja seulonta tapahtui silloin enimmillään klo 7–16 välillä ja murskaustoiminta kesti vain muutamia viikkoja vuodessa.

Nykyinen meluvalli vaimentaa soranajon ääniä siedettäväksi pois lukien peruutuksesta aiheutuva piippausääni. Seulonnan ja kuormaamisen ääntä meluvalli ei vaimenna. Hakemuksessa esitetyn melumittauksen tulokset eivät vastaa todellisesta toiminnasta aiheutuvan melun tuloksia. Mittauspäivänä sorakuopalla ollut toiminta ei kuvannut normaaleja toiminnasta aiheutuvia ääniä. Jo mittaushetkellä kerroin asian mittauksesta vastaavalle henkilölle. Jos toiminta olisi melunmittaushetken kaltaista, äänet eivät häiritsisi. Todellisuudessa näin ei kuitenkaan ole. Esimerkiksi tänä kesänä juhannuksen jälkeen kahden-kolmen viikon aikana, jolloin sorakuopalla oli toimintaa, melutasot olivat yli 55 desibeliä puhelimeen ladatun desibelimittarin mukaan. Koko toiminnan ajan. Äänestä päätellen sorakuopalla seulottiin tuolloin.

Lisäksi hakemuksessa todetaan, että ulkopuolisilta on pääsy estetty sorakuopalle. Iltaisin ja viikonloppuisin erityisesti tänä kesänä mopoilijat ovat löytäneet sorakuopan, joko luvan kanssa tai ilman. Jos sorakuopalta ei kuulu varsinaiseen toimintaan liittyvää melua, niin vaihtoehtoisesti kuuluu mopoilijoiden maastoajosta aiheutuvaa kaasutusta ja pärinää, joka sekin ylittää sallitun desibelirajan jatkuvasti.

Hakemuksessa ehdotettu 5000 euron vakuussumma on liian pieni. Alue on kuitenkin ykkösluokan pohjavesialuetta ja mahdollisesta vahingosta aiheutuu suuri tuho erityisesti pohjavedelle. Katsomme, että nykytiedon valossa puhdas pohjavesi on paljon tärkeämpi luonnonvara kuin jäljellä oleva sora.

Pitkäaikaiseen soranottoimintaan vetoaminen ei ole kovin relevanttia, sillä volyymit ovat olleet aivan toista kuin tällä hetkellä. Aiempi toiminta on ollut paljon pienimuotoisempaa ja maltillisempaa, mitä osoittaa sekin, että aiemmin haetusta ja myönnetystä luvasta merkittävä osa oli käyttämättä. Lisäksi toiminta on aiemmin ollut kauempana asutuksesta. Siksi myös suojatoimet, erityisesti parempi melu- ja pölyvalli Sydänmaanraitin varteen on saatava ennen kuin toiminnalle myönnetään lupa. Lisäksi seulan paikka ei saa olla suoraan talon kohdalla, koska alueella on runsaasti tilaa kauempanakin asutuksesta. Lupaa ei tule myöntää 15 vuodeksi. Aikaisemmat luvat ovat olleet 10 vuotta ja sekin on pitkä aika ottaen huomioon maailmantilanteiden muutosvauhti.

10.9.2024 päivätyssä muistutuksessa B todetaan seuraavaa:

”Kyseinen soranottoalue sijaitsee ykkösluokan pohjavesialueeksi määrittelyllä alueella varsinaisen pohjavesialtaan päällä. Alue on määritelty Kouvolan kaupungin varavedenottoalueeksi ja sillä on tarkoitus turvata lähes 80000 ihmisen puhtaan talousveden saanti. Alueella liikkuu soranottoon liittyviä työkoneita ja kuljetuskalustoa, jolloin pohjaveden pilaantumista aiheuttavat polttoaine- ja öljypäästöt ovat mahdollisia. Varteenotettavaa on myös se, että kyseiselle alueelle on myönnetty ympäristölupa rinnekivien murskaukselle, missä energian lähteenä käytettäisiin polttoöljyä. Kasvavasta soranotosta seuraisi todennäköisesti lisääntyvää murskaustoimintaa. Nämä mainitut asiat yhdessä muodostavat merkittävän vaaran pohjavedelle.

Huolto- ja kriisivalmiudesta huolehtiminen sekä kyberhyökkäyksiin varautuminen on nykyisin osa kunnallista suunnittelua ja päätöksentekoa, sillä yleinen turvallisuustilanne on oleellisesti muuttunut myös Suomessa. Tänä vuonna tapahtuneet hyökkäykset joihinkin vedenottolaitoksiin osoittavat uhkan olevan todellinen jo nyt. Tässä kyseessä olevassa hakemuksessa lupaa soranotolle haetaan 15 vuodeksi. Tuo aikajänne on niin pitkä, ettei turvallisuustilannetta, ympäristön tilaa tai puhtaan pohjaveden riittävyyttä pystytä mitenkään ennakoimaan.

Valtioneuvosto on käynnistänyt prosessin Suomen huoltovarmuuden tavoitteiden päivittämiseksi vielä tämän vuoden aikana. Vesihuollon osalta lausunnon antajat nostavat esiin vesihuollon merkityksen korostumisen kriiseihin varautumisessa etenkin nykyisessä geopoliittisessa tilanteessa. Lausunntoluonnoksessa korostetaan vesihuollon järjestämiseen liittyvien toimien ympäristövaikutusten kestävyttä sekä toimijoiden vastuuta ongelmien ilmentyessä.

Tykkimäen Soran ympäristölupahakemukseen liittyen haluamme nostaa esiin aiemmat kokemukset toiminnasta nyt kyseessä olevalla alueella. Soranotossa on aiemmin ylitetty luvissa määritellyt kellonaikoja. Melutaso soranotossa on asukkaiden kokemuksen ja mittauksen mukaan ylittänyt sallitun 55 dB:n rajan. Alueella on viime vuonna tehty ennalta sovittu virallinen melutason mittaus, minkä aikana alueella piti tapahtua ”normaalia soranotto toimintaa”. Mittauksessa melutaso pysyi alle säädetyn tason. Alueen asukkaiden huomio oli, että normaalina työskentelypäivänä melutaso piha-alueilla on ollut HUOMATTAVASTI korkeampi kuin tuona virallisena mittauspäivänä. Nyt kyseessä olevassa hakemuksessa toimija pyrkii mitätöimään kunnallisen päätöksentekoprosessin hakiessaan lupaa aloittaa soranotto ilman, että mahdollinen valitusprosessi vaikuttaisi soranoton aloittamiseen.

Kaikki em. huomioiden kyseisellä alueella soranotto tulisi ajaa alas ja lopettaa kokonaan sekä ennallistaa alue pohjavesialueeksi.”

Muistutukset kokonaisuudessaan ovat **oheismateriaalina**.

Hakijan kuuleminen ja vastine

Hakijalle on varattu tilaisuus antaa vastineensa lausuntoihin ja muistutuksiin. 25.9.2024 päivätyssä vastineessaan hakija on vastannut Kaakkois-Suomen ELY-keskuksen liikenne ja infrastruktuuri - vastuualueen lausuntoon toteamalla mm. seuraavaa:

”Mikäli hakija saa maa-ainesluvan kiinteistölle, hakija tekee lausunnossa esitettyjen liittymäalueen muutoksien ja korjauksien toteuttamisen.

Maantie 368 liittymäalueen puhtauden valvontaa ja harjausta tehostetaan, ajoneuvojen renkaissa maantielle kulkeutuvan maa-aineksen haittojen minimoimiseksi.”

Hakija on vastannut Kaakkois-Suomen ELY-keskuksen ympäristö- ja luonnonvarat -vastuualueen lausuntoon toteamalla mm. seuraavaa:

”Kohteeseen tehdään luontoselvitys. Luontoselvitys on aloitettu, mutta ei ehdi valmistua vastineiden jättämispäivään 30.9.2024 mennessä. Luontoselvitys toimitetaan lupaviranomaiselle myöhemmin, välittömästi selvityksen valmistuttua.”

Hakija on vastannut Kymenlaakson liiton lausuntoon toteamalla mm. seuraavaa:

”Toiminnassa ja polttoaineiden käsittelyssä noudatetaan suurta varovaisuutta ja pohjavedentarkkailua suoritetaan esitetyn tarkkailuohjelman ja viranomaisohjeiden mukaisesti, jotta mahdolliset poikkeavuudet pohjavedessä havaitaan mahdollisimman nopeasti ja voidaan reagoida poikkeavuuksia pikaisesti. Pohjavedenseurantaa on tehty ottoalueella pitkään ja pohjaveden laadussa tai tasoissa ei ole havaittu tapahtuneen muutoksia.”

Hakija on vastannut muistutuksiin A ja B toteamalla mm. seuraavaa:

”Toimijan kirjanpidon mukaan päivittäisissä työajoissa on noudatettu vallitsevaa lakia ja melua aiheuttavissa töissä myönnettyä ympäristölupaa.

Maa-ainestoilinta on hyvin vahvasti sidoksissa talonrakennuksen suhdanteisiin ja markkinatilanteisiin. Jos ei rakenneta, ei ole kysyntää kiviaineksille ja kun rakennetaan, niin kiviainekselle on kysyntää. Tämä vaihtelu on todettu ottosuunnitelmassa ja perustuu juuri rakennusalan suhdanteisiin.

Soranottoalueelle johtavat ajotiet on suljettu esteillä ja porteilla.

Melumittaus on suoritettu noudattaen Ympäristöministeriön, Ympäristömelun mittaaminen ohjetta 1/1995.

Puhelinapplikaatiot ja sovellukset eivät ole virallisia melumittareita.

Melumittausten tuloksien perusteella meluvalli on riittävä ja oikein sijoitettu lähimpien talojen suuntaan.”

Vastine kokonaisuudessaan on **oheismateriaalina**.

Luontoselvitys

Luontoselvitys on saapunut 5.11.2024. Luontoselvityksen johtopäätösten ja suositusten mukaan törmäpääskyjen pesinnöistä tai kirjoverkkoperhosen lisääntymiselle soveliaista elinympäristöistä ei ollut mitään viitteitä hankealueella, eikä hankealueella ollut merkittäviä kangasmaitikkakasvustoja. Lajien jatkoselvittämisen osalta ei ole tarpeen antaa suosituksia hankkeeseen liittyen.

Luontoselvitys on **oheismateriaalina**.

Kohta 4. Lupajaoston ratkaisu

Kouvolan kaupungin teknisen lautakunnan lupajaosto on tarkastanut Tykkimäen Sora Oy:n maa-aineslupahakemuksen. Toiminnan tulee tapahtua lupahakemuksen, ottamissuunnitelman ja seuraavien lupamääräysten mukaisesti:

Lupamääräykset

Toiminnan aloittaminen

1. Ennen ottamistoiminnan aloittamista on alueella suoritettava aloitustarkastus. Aloitustarkastuksen suorittaa valvontaviranomainen pyydettyä. (Maa-ainesA 7 §)
2. Ennen ottamistoiminnan aloittamista tulee vakuuden olla hyväksytty. (MAL 12 §)

Ottamistoiminta

3. Ottamissuunnitelman mukaiselta 8,2 ha ottoalueelta saa ottaa soraa ja hiekkaa yhteensä enintään 580 000 k-m³. Lisäksi ottamisalueella saa tehdä ottamiseen liittyviä oheistoimintoja. (MAL 11 §)
4. Ottamista ei saa ulottaa ottamissuunnitelmassa esitettyä alinta ottotasoa +76.80 m (N2000) alemmaksi kuitenkin siten, että suojakerros pohjaveden ja alimman ottotason välillä tulee olla vähintään neljä (4) metriä. (MAL 11 §)
5. Ottamisalue on merkittävä maastoon selvästi näkyvin merkein siten, että merkit säilyvät paikoillaan koko ottamistoiminnan ajan. (MAL 11 §, Maa-ainesA 7 §)
6. Ottamistoiminnan valvomista varten ottoalueella on oltava näkyvillä korkeusasema selkeästi havaittavissa lähellä pohjatasoa. (MAL 11 §, Maa-ainesA 7 §)
7. Maa-ainesten ottaminen on järjestettävä ja toteutettava niin, että esiintymää hyödynnetään säästeliäästi ja taloudellisesti sekä myös muilta osin kestävän käytön periaatteiden mukaisesti. (MAL 1 a §)

Maaperän sekä pohja- ja pintavesien suojele

8. Toiminnasta ei saa aiheutua maaperän eikä pohja- tai pintavesien pilaantumisen vaaraa. Ottamisalueella saa kerrallaan varastoida vain työkoneiden välittömään tarpeeseen tarvittavan polttoainemäärän. Muita kemikaaleja ei saa varastoida. Polttoaine tulee varastoida kaksivaippaisessa tai kiinteästi valuma-altaallisessa säiliössä, joka on varustettava ylitäytön- ja laponestimellä sekä lukittavalla sulkuventtiilillä. Polttoainesäiliö ja tankkauspaikka tulee sijoittaa onnettomuusriskien kannalta turvalliseen paikkaan, nesteitä läpäisemättömälle ja reunoiltaan korotetulle alueelle. Tankkaustilanteissa ja muussa kemikaalien käsittelyssä tulee noudattaa varovaisuutta siten, että haitallisten aineiden pääsy maaperään ja pohjaveteen estetään. Alueella tulee olla varattuna alkusammutuskalustoa sekä riittävästi imeytysainetta ja muuta torjuntakalustoa vahinkojen varalta. (MAL 11 §)
9. Työkoneiden tarpeetonta säilytystä alueella tulee välttää. Koneiden huoltotoimenpiteet tulee pääsääntöisesti tehdä muualla kuin toiminta-alueella. Mikäli alueella on poikkeuksellisesti tarpeen tehdä koneiden huoltoja tai tilapäisesti säilyttää työkoneita, tulee käyttää imeytysmattoja tai vastaavia alustoja, jotka estävät polttonesteiden pääsyn maaperään. Työkoneita tai kuljetuskalustoa ei saa pestä ottoalueella. (MAL 11 §)
10. Mikäli öljyä tai muuta haitallista ainetta suojoimenpiteistä huolimatta pääsee maaperään tai pohjaveteen, tulee toiminnanharjoittajan välittömästi ryhtyä tarpeellisiin toimiin haitan poistamiseksi ja ympäristön pilaantumisen ehkäisemiseksi. Mahdollinen pilaantunut maa-aines tulee kerätä kokonaisuudessaan

talteen ja toimittaa viipymättä luvalliseen vastaanottopaikkaan. Ympäristövaaraa aiheuttavasta tapahtumasta tulee viipymättä ilmoittaa pelastuslaitokselle ja ympäristönsuojeluviranomaiselle. (MAL 11 §)

11. Pohjaveden pinnankorkeutta ja laatua tulee tarkkailla alueella olemassa olevista pohjaveden tarkkailuputkista ottamissuunnitelman mukaisesti. Pohjavesitarkkailun tulokset tulee toimittaa valvontaviranomaiselle ja ELY-keskukselle niiden valmistuttua. (MAL 11 §)
12. Näytteenotoissa tulee käyttää ulkopuolista asiantuntijaa ja näytteiden analysointi on tehtävä akkreditoidussa tutkimuslaboratoriossa. Tarvittaessa valvontaviranomainen voi määrätä lisänäytteenotoista tai muutoksista tarkkailuihin. (MAL 11 §)

Turvallisuus ja haittojen estäminen

13. Maa-ainesten otto on järjestettävä siten, että ulkopuolisten pääsy alueelle on estetty. Luvaton liikkuminen ottamisalueella on kielletty ja siitä on ilmoitettava näkyvästi. Kaivurintausten jyrkät reunat tulee suojata aidalla tai muulla rakenteella ja varustaa asianmukaisilla varoitustauluilla siten, että alueella liikkuvien turvallisuus ei vaarannu. (MAL 11 §)
14. Toiminnasta ei saa aiheutua kohtuutonta melu-, pöly- tai muuta haittaa ympäristöön. Jos toiminnasta epäillään aiheutuvan haittaa, voi valvontaviranomainen edellyttää tarvittavia mittauksia. (MAL 11 §)
15. Liikenteen ja ottamistoiminnan sekä varastokasojen aiheuttamaa pölyämistä tulee tarvittaessa vähentää vedellä kastelemalla ja kasojen sijoittelulla. Kasteluun ei saa käyttää suolaa eikä pohjavedelle haitallisia kemikaaleja. (MAL 11 §)
16. Luvan haltijan tulee huolehtia siitä, että alue ei roskaannu eikä siellä varastoida jätteitä. Maa-ainesten ottamisaluetta ei saa käyttää koneiden, laitteiden tai muun tavarantoimiston varastoalueena. (MAL 11 §)
17. Ottamisaluetta ei saa käyttää muualta tuotujen maa-ainesten varasto- tai sijoituspaikkana ilman lupaviranomaisen kirjallista suostumusta. (MAL 11 §)
18. Luvan haltijan on arvioitava ja tarvittaessa tarkistettava kaivannaisjätteen jätehuoltosuunnitelmaa vähintään viiden (5) vuoden välein ja ilmoitettava tästä valvontaviranomaiselle. Jätehuoltosuunnitelmaa on muutettava, jos kaivannaisjätteen määrä tai laatu taikka jätteen loppukäsittelyn tai hyödyntämisen järjestelyt muuttuvat merkittävästi. (MAL 5 a, 11 ja 16 b §)
19. Luvan haltijan tulee vastata kaikista lähikiinteistöille aiheuttamistaan haitoista, ellei niitä ole pidettävä vähäisinä. (MAL 9 §)

20. Maa-ainesten ottamisessa tulee huomioida myös luonnonsuojelulain 9/2023 70 §) ja muinaismuistolain (295/1963) säädökset. Esim. mahdollisia törmäpääskyjen pesiä ei saa vahingoittaa, ellei siihen ole saatu luonnonsuojelulain 83 §:n mukaista poikkeamislupaa. (MAL 1 ja 11 §)

Liikennöinti

21. Liikennöinti alueelle tulee järjestää Multämäentieltä olemassa olevaa tieyhteyttä pitkin. Ennen maa-ainesten oton aloitusta liittymää maantielle 368 tulee parantaa ja siihen tulee hakea lupaa Pirkanmaan ELY-keskuksesta. Lisäksi toiminnanharjoittajan tulee huolehtia maantien siistimisestä, mikäli tielle kulkeutuu maa-ainesta. (MAL 11 §)

22. Sikäli kuin taho on olemassa, luvanhaltijan tulee sopia alueen liikennöintiin käytettävän yksityistien tiekunnan tai vastaavan tietä hallinnoivan tahon kanssa tien käyttöoikeuksista, käyttökustannusten jakautumisesta sekä maa-aineskuljetusten mahdollisesti aiheuttamista seuraamuksista. Luvanhaltijan on vastattava tien käytöstä tielle mahdollisesti aiheutuvista haittavaikutuksista. (MAL 11 §)

Raportointi

23. Maa-ainesten vuotuisesta ottamismäärästä tulee tehdä kirjallinen ilmoitus vuosittain tammikuun loppuun mennessä. Ottamisilmoitus tehdään myös silloin, kun maa-ainesten ottaminen on päätynyt tai keskeytynyt. Ensisijaisesti sähköisesti täytettävä ilmoituslomake on noudettavissa osoitteesta <https://anon.ahtp.fi/> kirjaamalla hakukenttään "MAL 23". Tarvittaessa ottomäärän voi ilmoittaa myös suoraan valvontaviranomaiselle. (MAL 23 a §, Maa-ainesA 9 §)

Jälkihoito ja maisemointi

24. Toiminta-alue on saatettava toiminnan loputtua sellaiseen kuntoon, ettei siitä aiheudu ympäristön pilaantumista tai sen vaaraa eikä turvallisuusriskiä. Alue on siistittävä ja jätteet toimitettava hyödynnettäviksi tai käsiteltäviksi. (MAL 11 §, Maa-ainesA 8 §)

25. Jälkihoito on suoritettava luvan voimassaolon aikana. Jälkihoitoa tulee tehdä jo ottamistoiminnan aikana vaiheittain sitä mukaan, kun ottamisen eteneminen sen mahdollistaa. Alueelle jäävät luiskat on muotoiltava ottamissuunnitelman mukaisesti kaltevuuteen 1:3 tai loivemmiksi. (MAL 11 §, Maa-ainesA 8 §)

26. Ottamisalueen jälkihoidossa alueelle tulee pyrkiä luomaan paahdeympäristön lajeille soveltuvia elinympäristöjä maanomistajan hyväksymällä tavalla. Sikäli kuin valvontaviranomainen katsoo tarpeelliseksi, alueen jälkihoidosta ja maisemoinnista tulee toimittaa tarkempi kirjallinen suunnitelma hyväksyttäväksi valvontaviranomaiselle vuotta ennen lupapäätöksen umpeutumista.

Suunnitelmassa tulee olla esitetty koko ottoaluetta koskien vähintään 4 metrin suojakerros pohjaveden pinnan yläpuolelle. Lisäksi tulee esittää mm. jälkihoidon vaiheistus ja aikataulu sekä tarkastella mahdollisuudet paahdeympäristön kasvilajien istuttamiseen tai kylvämiseen. (MAL 11 §, Maa-ainesA 8 §)

Toiminnan lopettaminen ja toiminnanharjoittajan vaihtuminen

27. Kun maa-ainesten otto tai maa-ainesluvan voimassaolo on päättynyt, tulee luvan haltijan pyytää valvontaviranomaiselta lopputarkastusta viimeistään kuukauden (1 kk) kuluttua em. ajankohdista. (Maa-ainesA 7 §)
28. Jos lupaan perustuva oikeus maa-ainesten ottamiseen siirretään toiselle, on siirrosta viipymättä ilmoitettava lupaviranomaiselle. Myös muusta toiminnan pysyvistä tai pitkäaikaisesta muutoksesta tai lopettamisesta on ilmoitettava hyvissä ajoin. Luvan aikaisempi haltija vastaa kaikista lupaan liittyvistä velvoitteista, kunnes hänen tilalleen on hakemuksesta hyväksytty toinen tai lupa on ympäristönsuojeluviranomaisen päätöksellä toiminnanharjoittajan hakemuksesta lopetettu. (MAL 13 a ja 16 §)
29. Jos luvan haltija on asetettu konkurssiin eikä lupaa kuuden kuukauden (6 kk) kuluessa konkurssin alkamisesta ole siirretty toiselle tai konkurssipesä ole ilmoittanut jatkavansa ottamistoimintaa, lupaan perustuva oikeus maa-ainesten ottamiseen raukeaa ja lupaan liittyvät velvoitteet on täytettävä jo otetun maa-ainesmäärän osalta. Mikäli konkurssipesä jatkaa ottamistoimintaa, tehdään jatkamisesta ilmoitus lupaviranomaiselle. (MAL 16 a §)

Kohta 5. Ratkaisun perustelut

Luvan myöntämisen edellytykset

Lupa maa-ainesten ottamiseen on myönnettävä, jos asianmukainen ottamissuunnitelma on esitetty eikä ottaminen tai sen järjestely ole ristiriidassa maa-aineslain 3 §:ssä säädettyjen rajoitusten kanssa. Asiaa harkittaessa on otettava huomioon myös lupamääräysten vaikutus.

Hakija on esittänyt asianmukaisen hakemuksen ja ottamissuunnitelman. Hakemuksen, ottamissuunnitelman ja lupamääräysten mukaisesti toteutettuna maa-ainesten oton voidaan katsoa olevan maa-aineslain mukaista. Lupamääräyksiä noudattaen ottaminen jo olemassa olevalla ottoalueella ei aiheuta kauniin maisemakuvan turmeltumista, luonnon merkittävien kauneusarvojen tai erikoisten luonnonesiintymien tuhoutumista, huomattavia tai laajalle ulottuvia vahingollisia muutoksia luonnonolosuhteissa eikä tärkeän tai muun vedenhankintakäyttöön soveltuvan pohjavesialueen veden laadun tai antoisuuden vaarantumista.

Maa-ainesten otto ei ole ristiriidassa alueella voimassa olevan maakuntakaavan kanssa, koska ei ole kysymys täysin uudesta maa-ainesten-ottopaikasta.

Lupamääräysten perustelut

Määräykset on annettu mm. niistä seikoista, jotka eivät käy ilmi ottamissuunnitelmasta, tai ovat muita hankkeesta aiheutuvien haittojen välttämiseksi tai rajoittamiseksi tarpeellisia toimenpiteitä.

Maa-aineslaki edellyttää maa-ainesten käyttöä ympäristön kestävästä kehitystä tukevalla tavalla, eli aineiden säästeliästä ja taloudellista käyttöä ja mm. sitä, ettei aineita tuhlata toisarvoisiin käyttökohteisiin. Maa-ainesten saatavuus ja maa-ainesmuodostumissa esiintyvä pohjavesi tulee turvata sekä määrällisesti että laadullisesti myös tulevien sukupolvien käyttöön luonnon monimuotoisuutta vaarantamatta. Kestävään maa-ainesten ottamiseen kuuluu myös jälkihoidosta huolehtiminen.

Toiminta ei saa aiheuttaa haitallisia vaikutuksia maaperään, pintavesiin tai pohjaveteen, minkä varmistamiseksi on annettu määräykset 8–12. Polttoaineen varastointi pohjavesialueella on mahdollista vain riittäväillä suojausrakenteilla. Pohjavesialueella työskenneltäessä on noudatettava erityistä varovaisuutta, polttoaineiden käsittelystä ja työkoneista aiheutuvia riskejä on ehkäistävä ennalta ja mahdollisiin onnettomuustilanteisiin on varauduttava siten, ettei niiden sattuessakaan aiheudu ympäristön pilaantumisvaaraa.

Jotta maa-aineksen oton vaikutuksia pohjaveteen voidaan seurata, on päätöksessä määrätty maa-ainesluvan haltija tarkkailemaan pohjavettä alueella olevista pohjavesiputkista määräysten 11 ja 12 mukaisesti. Joidenkin haitta-aineiden kulkeutuminen pohjaveteen voi olla hyvin hidasta. Pohjavesitarkkailua on siis tehtävä säännöllisesti ja myös laatua on tarkkailtava vuosittain, jotta mahdollisia vaikutuksia voidaan seurata luotettavasti.

Pohjavesialueella sijaitseva ottamisalue tulee jälkihoitaa erityisen huolellisesti ja pyrkiä palauttamaan pohjaveden muodostumisolosuhteet mahdollisimman hyväksi. Samalla tulee huolehtia myös ottamisen seurauksena mahdollisesti syntyneiden luontoarvojen, kuten paahdeympäristöjen, säilymisestä. Kasvillisuudella on suuri merkitys pohjaveden suojelussa, sillä se mm. sitoo haitallisia aineita ja ravinteita sekä vähentää maanpinnan eroosiota ja pintavaluntaa. Määräyksellä 26 on tarvittaessa vaadittu esittämään alueelle tarkempi jälkihoitosuunnitelma, jolla edistetään pohjaveden suojelua ja luonnon monimuotoisuutta ottamissuunnitelmassa esitettyä paremmin.

Lausuntojen ja muistutusten huomiointi

Kaakkois-Suomen ELY-keskuksen lausunto on huomioitu lupamääräyksissä. Liikennöintiä koskien on annettu lupamääräys 21.

Mahdollinen törmäpääskyjen pesimäpaikkojen turvaaminen on huomioitu lupamääräyksessä 20.

Kymenlaakson liiton lausunto on huomioitu lupamääräyksissä. Myöskään kysymys ei ole uudesta pohjaveden riskiä aiheuttavasta toiminnosta, mikä lausunnon mukaisesti olisi ensisijaisesti sijoitettava pohjavesialueen ulkopuolelle.

Muistutukset on huomioitu lupamääräyksissä soveltuvin osin.

Muistutuksissa esille tuotu meluhaitta tulee määräyksen 14 mukaisesti tarvittaessa mitata, ja mikäli melu todetaan kohtuuttomaksi, toiminnanharjoittajan on ryhdyttävä toimenpiteisiin meluhaitan vähentämiseksi (määräys 19). Lisäksi mikäli pystytään osoittamaan, että toiminta aiheuttaa kohtuutonta meluhaittaa naapureille, toiminnalle voidaan tarvittaessa myöhemmin asettaa myös aikarajoituksia.

Toiminnalla on yhteys kiinteistörajan pohjoispuolella olevan, myös Tykkimäen Sora Oy:n omistaman, kiinteistön 286-449-2-1386 Haapamäki kanssa. Teknisen lautakunnan lupajaosto on 1.12.2021 § 39 myöntänyt ko. kiinteistölle ympäristöluvan rинnesoran murskaukseen. Luvan mukaista toimintaa ei ole kuitenkaan vielä aloitettu. Mikäli ympäristöluvan mukainen toiminta aloitettaisiin, tulisi toiminnassa noudatettavaksi ympäristöluvassa määrättyjä toiminta-aikoja. Näin ollen ympäristönsuojeluviranomainen ei tässä vaiheessa ja tässä luvassa katso aiheelliseksi asettaa toiminnalle erillisiä aikarajoituksia.

Määräyksen 13 mukaan ulkopuolisten pääsy alueelle tulee olla estetty. Näin ollen toiminnanharjoittajan tulee huolehtia ja valvoa, että esim. mopoilijat eivät käytä aluetta omaan harrastukseensa.

Muistutuksissa on esitetty, että hakemuksessa ehdotettu vakuussumma on liian pieni. Todettakoon, että luvan vakuus tulee määräytymään ympäristönsuojeluviranomaisen maksutaksan mukaisesti ja arvioidaan riittävän suureksi taksan edellyttämällä tavalla.

Muistutuksissa on vastustettu luvan myöntämistä liian pitkäksi aikaa, 15 vuodeksi. Todettakoon, että hakija on esittänyt riittävät perustelut luvan hakemiselle 15 vuodeksi.

Muistutuksissa on maininta, että soranotossa on aiemmin ylitetty luvissa määriteltyjä kellonaikoja. Todettakoon, että alueen soranottoluvissa, mitkä ovat maa-ainelupia, ei ole määrätty toiminta-ajoista. Sen sijaan ympäristöluvissa (2 kpl) on määrätty toiminta-ajoista. Niistäkin soran murskauksen ympäristöluvan mukaista toimintaa nyt kyseessä olevan kiinteistön pohjoispuolella ei ole vielä saanut aloittaa, ja toinen ympäristölupa (louhinta ja murskaus) harjualueen eteläpäässä on päättynyt. Uutta lupaa tultaneen kuitenkin hakemaan.

Arvioitaessa koko alueen toimintojen yhteisiä mahdollisia haittavaikutuksia naapureille, on huomioitavaa, että kaikki toiminnot ovat epäsäännöllisiä ja ovat usein urakaluonteisia, joten haittojen

kohtuuttomuuden arviointi yksittäisen luvan osalta ei ole yksiselitteistä. Kuitenkin haittojen ilmetessä tulee ne selvittää. Lupaviranomaisen tulee myös noudattaa toiminnanharjoittajien yhdenvertaista kohtelua lupaharkintaa tehtäessä.

Sovelletut säädökset

Maa-ainelaki (555/1981)

Valtioneuvoston asetus maa-ainesten ottamisesta (926/2005)

Kohta 6. Lupapäätöksen voimassaolo

Päätös on voimassa 15 vuotta päätöksen antopäivästä lukien. Jälkihoitotoimenpiteet on suoritettava lupapäätöksen voimassaoloaikana.

Perustelut: Lupaa on haettu viideksitoista vuodeksi. Ottamisalue kuuluu Kymenlaakson POSKI-projektissa (Pohjavesien suojelun ja kiviaineshuollon yhteensovittaminen – Kymenlaakson loppuraportti, 2004) arvioituun maa-aineksen ottoon osittain soveltuvaan alueeseen. Aikaisemmassa maakuntakaavassa alueella on ollut merkintä maa-ainestenotto-alueesta. Tällä hetkellä olevassa maakuntakaavassa ei merkintää enää ole. On kuitenkin perusteltua myöntää maa-ainestenottolupa haetun mukaisesti, jotta saadaan kaikki aikaisemmasta luvasta ottamatta jäänyt maa-aines otettua ja sen jälkeen maisemoitua alue suunnitelman mukaisesti. (MAL 10 §)

Kohta 7. Toiminnan aloittaminen muutoksenhausta huolimatta

Hakija on pyytänyt maa-ainelain 21 §:n mukaista lupaa aloittaa toiminta muutoksenhausta huolimatta ja esittää vakuuden suuruudeksi 5 000 euroa. Hakijan mukaan toiminnassa olevalle ottoalueelle ei synny sellaisia ”vaurioita”, jotka vaikuttaisivat alueen entisöintiin/maisemointiin, vaikka jatkolupa evättäisiinkin.

Lupajaosto katsoo, että toiminta voidaan aloittaa tätä lupapäätöstä noudattaen mahdollisesta muutoksenhausta huolimatta.

Perustelut

Kyseessä on avattu ottoalue, joka ei ole enää luonnontilainen. Maa-aineksen hyödyntäminen loppuun avatulla alueella pohjaveden suojelu huomioiden on maa-ainesten kestävä käytön mukaista. Toiminta ei ole ristiriidassa kaavoituksen kanssa eikä sillä ole haitallista vaikutusta arvokkaisiin luontokohteisiin tai alueen maisemaan. Lupamääräyksiä ja ottamissuunnitelmaa noudattamalla toiminnasta ei synny ympäristölle sellaisia haittavaikutuksia, joita ei voitaisi mahdollisen muutoksenhaun jälkeen korjata. Toiminnan aloittaminen ei näin ollen tee muutoksenhakua hyödyttömäksi.

Toiminnan aloittamisvakuus on määrätty kohdassa Maksut ja niiden määräytyminen.

Kohta 8. Maksut ja niiden määräytyminen

Lupahakemuksen maksut ja vakuus määräytyvät Kouvolan kaupungin teknisen lautakunnan 13.12.2022 (§ 262) hyväksymän maa-ainestaksan mukaan (tullut voimaan 1.1.2023).

Luvan käsittelymaksu

Käsittelymaksun peruste	
Hakemuksen tarkastaminen, ottamissuunnitelmaa kohti	350,00 €
Maa-aines määrän mukainen maksu: 0,017 €/m ³ x 580 000 m ³	9 860,00 €
Vakuuden hyväksyminen	140,00 €
Lupa maa-ainesten ottamisen aloittamiseen ennen päätöksen lainvoimaisuutta, päätös luvan yhteydessä	130,00 €
Naapureiden kuuleminen: 3 kpl x 40 €/kuultava	120,00 €
Kuulutuskustannukset (Kouvolan Sanomat 14.8.2024)	369,32 €
Yhteensä	10 969,32 €

Tämän maa-ainesluvan käsittelymaksu on **10 969,32 €**. Lupamaksu laskutetaan, kun asiaa koskeva päätös on annettu.

Maa-ainesvakuus

Hakijan tulee ennen ainesten ottamista asettaa lupamääräysten suorittamisesta hyväksyttävä vakuus, joka soran ja hiekan ottamisalueelle määräytyy seuraavasti:

Vakuuden määräytymisperuste	
4 500 €/ha x 9,2 ha	41 400 €
lisäksi 0,056 €/m ³ x 580 000 m ³	32 480 €
Yhteensä	73 880 €

Maa-ainesvakuus on **73 880 €**. Vakuus tulee toimittaa 30 vuorokauden kuluessa päätöksen antamisesta. Vakuuden tulee olla voimassa vuoden ajan lupapäätöksen viimeisestä voimassaolopäivästä.

Vanhan maa-ainesluvan vakuus palautetaan, kun tämä lupapäätös on saanut lainvoiman.

Vakuus toiminnan aloittamiseksi muutoksenhausta huolimatta

Hakijan tulee asettaa aloittamisluvan vakuus niiden vahinkojen ja kustannusten korvaamiseksi, jotka päätöksen kumoaminen tai luvan muuttaminen voivat aiheuttaa.

Aloittamisluvan vakuudeksi määrätään hakijan esittämä summa, 5 000 €. Kyseinen vakuussumma on ympäristönsuojeluviranomaisen yleisen käytännön mukainen ja riittävä kattamaan mahdolliset muutoksenhaun aiheuttamat kustannukset huomioiden, että aloituslupa koskee olemassa olevaa toimintaa ja avattua ottoaluetta. Vakuus on asetettava heti, kun päätös on annettu. Vakuus palautetaan luvan saatua lainvoiman.

Vuotuinen valvontamaksu

Ottamissuunnitelman valvonnasta perittävät maksut määräytyvät kulloinkin voimassa olevan maa-ainestaksan mukaisesti.

Kohta 9. Päätöksestä tiedottaminen

Lupajaosto tiedottaa päätöksestä seuraavasti:

Päätös kirjallisena

Hakija
Muistuttajat

Päätös sähköpostilla

Kaakkois-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus
Kymenlaakson liitto

Ilmoitus päätöksestä kirjallisena

Toiminnan sijoituspaikan rajanaapurit, joille on lähetetty tieto lupahakemuksen vireille tulosta

Ilmoittaminen internetsivuilla

Päätöksestä kuulutetaan Kouvolan kaupungin internetsivuilla.

Lisätietoja: ympäristösuunnittelija Marleena Kuitikka, puh. 020 615 8016, marleena.kuitikka(at)kouvola.fi, ympäristötarkastaja Ulla Rantanen, puh. 020 615 8085, ulla.rantanen2(at)kouvola.fi

Vs. ympäristöjohtajan ehdotus:

Teknisen lautakunnan lupajaosto päättää

1. myöntää Tykkimäen Sora Oy:lle maa-ainelain 4 §:n mukaisen maa-ainestenottoluvan soran ja hiekan ottoon Kouvolan kaupungissa sijaitsevalle kiinteistölle 286-449-2-1002 Multahovi 3 esityksen mukaisesti.

2. myöntää hakijalle maa-aineslain 21 §:n mukaisen luvan toiminnan aloittamiseksi muutoksenhausta huolimatta.

Teknisen lautakunnan lupajaoston päätös:

Teknisen lautakunnan lupajaosto hyväksyi päätösehdotuksen.
